

FINANSORDBOK

Lær finansspråket

Grunnleggende om penger

Kort og betaling

Dette er de grunnleggende ideene som hjelper deg å forstå hvordan penger kommer inn, hvor de går og hvordan du skal forvalte dem.

Dette er vanlige måter å betale for ting eller sende penger fra én person eller konto til en annen.

Inntekt

Inntekt er pengene du mottar, for eksempel fra arbeid, godtgjørelser eller salg av noe.

Utgifter

Utgifter er pengene du bruker på ting som mat, bolig, transport eller underholdning.

Budsjett

Et budsjett er en plan for hvordan du skal bruke inntektene dine til å dekke utgifter og spare penger.

Kontantstrøm

Kontantstrøm beskriver bevegelsen av penger som kommer inn og går ut over tid.

Sparing

Sparing er penger du setter av til fremtidige behov eller uforutsette utgifter.

Interesse

Renter er ekstra penger som betales eller tjenes når penger lånes eller spares.

Bankoverføring

En bankoverføring er en direkte elektronisk overføring av penger fra en bankkonto til en annen.

Kredittkort

Et kredittkort lar deg låne penger fra kortleverandøren for å gjøre kjøp og betale dem tilbake senere, ofte med renter.

Debetkort

Et debetkort betaler direkte fra pengene på bankkontoen din når du foretar et kjøp.

Banksjekk

En sjekk er en skriftlig instruksjon som ber banken din om å betale et bestemt beløp til en annen person eller organisasjon.

Digital betaling

En digital betaling er en elektronisk betaling som gjøres ved hjelp av en telefon, datamaskin eller betalingsapp.

Digital finans

Penger er blitt digitale. Disse begrepene hjelper deg med å navigere i de nye verktøyene, risikoene og mulighetene som følger med.

Digital finans

Digital finans betyr å administrere penger gjennom nettbank, betalingsapper og andre digitale verktøy.

Digital betaling

En digital betaling er en elektronisk betaling som gjøres via telefon, kort eller en nettbasert tjeneste.

Nettbank

Med nettbank kan du sjekke saldoen din, overføre penger og administrere kontoen din via et nettsted eller en mobilapp.

Bedrageri

Svindel er når noen bevisst bedrar deg for å stjele penger eller økonomisk informasjon.

Finansiell transaksjon

En finansiell transaksjon er enhver pengeoverføring mellom personer, bedrifter eller kontoer.

Grunnleggende bedriftsbegreper

Disse konseptene forklarer hvordan bedrifter tjener penger, dekker kostnader og holder seg økonomisk bærekraftige.

Inntekter

Inntekter er det totale beløpet en bedrift mottar fra salg av produkter eller tjenester.

Kostnader

Kostnader er utgiftene en bedrift må betale for å drive driften, for eksempel materialer, lønninger, husleie eller tjenester.

Bidragmargin

Dekningsbidrag er pengene som er igjen fra et salg etter at de direkte kostnadene ved å produsere det aktuelle produktet eller tjenesten er dekket.

Forsikring

Forsikring beskytter en person eller bedrift mot økonomisk tap i bytte mot regelmessige utbetalinger.

Fortjeneste

Overskudd er pengene en bedrift beholder etter å ha trukket alle kostnader fra inntektene.

MVA (merverdiavgift)

Moms er en skatt som legges til prisen på mange varer og tjenester, og som innkreves av bedrifter på vegne av myndighetene.

Fare

Risiko er muligheten for at en investering kan miste verdi eller gi lavere avkastning enn forventet.

Aksje (Andel)

En aksje representerer delvis eierskap i et selskap.

Bånd

En obligasjon er et lån du gir til en stat eller et selskap i bytte mot regelmessige rentebetalinger og senere tilbakebetaling.

Aktivaallokering

Aktivaallokering betyr å fordele investeringer mellom ulike typer aktiva for å redusere risiko.

Utbytte

Et utbytte er en betaling som noen selskaper deler ut til aksjonærene fra overskuddet sitt.

Profitt = Inntekter - Kostnader

FINANSORDBOK

Lær finansspråket

Eksempler på bærekraftige investeringer inkluderer investeringer i fornybar energi eller selskaper med ansvarlig arbeidspraksis.

Bærekraft og etikk

Finans kan påvirke hvordan bedrifter opererer og hvordan ressurser brukes i samfunnet og miljøet.

Non-profit organisasjon

En ideell organisasjon bruker inntektene sine til å støtte et oppdrag eller et offentlig formål i stedet for å fordele overskudd til eierne.

Sosial bedrift

Et sosialt foretak er en bedrift som har som mål å generere profit samtidig som den løser sosiale eller miljømessige problemer.

Bærekraftig investering

Bærekraftig investering betyr å velge investeringer som tar hensyn til miljømessige, sosiale eller selskapsstyringsfaktorer (ESG) i tillegg til økonomisk avkastning.

Skatter og inntekt

Denne delen forklarer hvordan inntekt beskattes og hvordan pengene du tjener blir pengene du faktisk mottar.

Inntektsstrømmer

Inntektsstrømmer er forskjellige måter en person tjener penger på, for eksempel en jobb, eller frilansarbeid investeringer.

Skattepliktig inntekt

Skattepliktig inntekt er den delen av inntekten din som brukes til å beregne hvor mye skatt du må betale.

Fradrag

Fradrag er beløp som trekkes fra inntekten din før skatt beregnes.

Skattesats

En skattesats er prosentandelen av inntekten som må betales som skatt.

Nettoinntekt

Nettoinntekt er beløpet du har igjen etter at skatt og fradrag er trukket fra inntekten din.

Rentes rente

Rentesrente betyr å tjene renter på både det opprinnelige beløpet og renten som allerede er lagt til.

Økonomisk mestring og utdanning

Å forstå penger hjelper folk med å ta informerte beslutninger, planlegge for fremtiden og håndtere økonomiske utfordringer.

Finansiell kompetanse

Finansiell kompetanse er evnen til å forstå og bruke grunnleggende økonomiske konsepter som budsjettering, sparing, lån og investering.

Finansiell beslutningstaking

Finansiell beslutningstaking betyr å vurdere alternativer og velge hvordan man skal bruke eller forvalte penger på en ansvarlig måte.

Finansiell motstandskraft

Finansiell robusthet er evnen til å takle økonomiske utfordringer som uventede utgifter eller tap av inntekt.

Økonomisk uavhengighet

Økonomisk uavhengighet betyr å kunne forsørge seg selv og ta økonomiske avgjørelser uten å være avhengig av andre for penger.

Kritisk tenkning om penger

Kritisk tenkning om penger betyr å stille spørsmål ved økonomiske råd, tilbud eller investeringer før man tar avgjørelser

Jobb og økonomi

Arbeid og inntekt kan ta mange former, og økonomiske forhold påvirker hvor langt pengene dine rekker.

Gig-økonomi

Gig-økonomien refererer til kortsiktige jobber eller oppgaver der folk får betalt for individuelle prosjekter i stedet for fast ansettelse.

Frilanser

Frilansarbeid betyr å tilby tjenester uavhengig til forskjellige kunder i stedet for å jobbe for én enkelt arbeidsgiver.

Boliglån

Et boliglån er et langsiktig lån som brukes til å kjøpe en bolig eller eiendom, vanligvis tilbakebetalt over mange år med renter.

Inflasjon

Inflasjon er økningen i priser over tid, noe som reduserer kjøpekraften til penger.

Lønn

En lønn eller arbeidsinntekt er pengene en person mottar i bytte for arbeidet sitt.

Lønn utbetales ofte per time, mens lønn vanligvis utbetales månedlig.

Marked og investeringer

Disse konseptene forklarer hvordan penger kan vokse over tid og hvordan folk investerer i finansmarkedene.

Valutakurs

En valutakurs viser hvor mye én valuta er verdt sammenlignet med en annen.

Aksjemarkedet

Aksjemarkedet er et sted hvor investorer kjøper og selger aksjer i selskaper.

Diversifisering

Diversifisering betyr å spre investeringer på tvers av ulike aktiva for å redusere risiko.

ETF (børsnotert fond)

En ETF er et investeringsfond som inneholder mange aktiva, som aksjer eller obligasjoner, og som kan kjøpes eller selges på aksjemarkedet.

Valutakurser påvirker internasjonal reisevirksomhet, handel og globale investeringer.

